

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۳۹

هفته منتهی به ۲۰ دسامبر ۲۰۱۳

۲۹ آذر ماه ۱۳۹۲

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۵

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

آمریکا

اروپا

انگلیس

ژاپن

۶-۷

تحولات بازار ارزهای عمده

۷-۸

تحولات بازار طلا

۸-۹

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

با استناد به پیشرفت بازار کار و کاهش ریسک، فدرال رزرو تصمیم گرفت تا از ماه ژانویه سال جدید میزان خرید دارایی‌های مالی را کاهش دهد. فدرال رزرو در جلسه ماه دسامبر خود اعلام کرد که میزان خرید ماهانه اوراق خزانه و قرضه رهنی را ۱۰ میلیارد دلار کاهش خواهد داد. در بخش شاخصهای اقتصادی، تولیدات صنعتی ۱/۱ درصد در ماه نوامبر افزایش یافت. هر سه بخش تولیدات کارخانه‌ای، معدنی و نیرو به استناد گزارش جدید نسبت به ماه قبل رشد یافته‌اند. خانه‌های شروع به ساخت (یکی از مهمترین شاخصهای مسکن) در ماه نوامبر به بالاترین سطح ۵ سال اخیر رسید. در عین حال شاخص اعتماد سازندگان در ماه دسامبر بازگشت مثبت داشت. با اینکه فروش خانه‌های موجود (چند سال ساخت) در این ماه چندان رضایت بخش نبود اما در کل وضعیت بازار مسکن را می‌توان همچنان مثبت و رو به جلو ارزیابی کرد.

اتحادیه اروپا در راستای ایجاد اتحادیه بانکی قانون جدید انحلال بانکهای ورشکسته را تصویب نمود. موسسه S&P رتبه اعتباری اتحادیه اروپا را به علت نامشخص بودن نحوه تامین بودجه کاهش داد. اما شاخص‌های نظرسنجی اقتصادی در منطقه یورو از ادامه روند رشد حکایت داشتند.

مهمترین شاخصهای اقتصادی انگلستان در هفته گذشته مربوط به نرخ تورم و بیکاری این کشور بود که با ثبت نرخ تورم ۲/۱ درصدی در سال منتهی به اکتبر و نرخ بیکاری ۷/۴ درصدی در ماه اکتبر، هر دو شاخص به آستانه هدفگذاری بانک مرکزی انگلستان که نقطه عطفی برای افزایش نرخهای بهره است بسیار نزدیک شده‌اند. اما کسری حسابجاری این کشور در سه ماهه سوم به طور غیر منتظره‌ای افزایش یافت.

در ژاپن نیز مجموعه شاخص‌های نظرسنجی اقتصادی تانکان نیز از بهبود شرایط اقتصادی و ادامه روند رشد در آینده خبر داشتند. علی‌رغم افزایش رشد صادرات، این کشور هنوز با کسری تراز بازرگانی روبرو است. در بازار اسعار شاهد تقویت دلار در مقابل اکثر اسعار عمده بودیم. اصلی‌ترین دلیل تقویت دلار تصمیم فدرال رزرو برای کاهش برنامه‌ی خرید دارایی‌هایش به میزان ۱۰ میلیارد دلار بوده است و آغاز عملیات tapering برای دلار تقویت‌کننده بود.

طلا طی هفته گذشته روند نزولی با شیب تند را تجربه کرد که تغییر در سیاستهای فوق انبساطی فدرال رزرو، خروج مداوم ذخایر هولدینگهای طلا و حجم پائین معاملات از مهمترین دلایل افت قیمتها بود. طلا در هفته گذشته ۳/۴ درصد از ارزش خود را از دست داد. در هفته گذشته قیمت نفت خام افزایش یافت. عدم شروع تولید نفت در لیبی و افزایش تقاضا نفت برنت از سوی پالایشگاه‌های نفت خاورمیانه و همچنین کاهش ذخایر نفت و میان تقطیر در اروپا و امریکا از جمله دلایل افزایش قیمت نفت بوده است.

آمریکا

سرانجام فدرال رزرو در جلسه ماه دسامبر کمیته بازار باز خود که هفته گذشته برگزار شد تصمیم مورد نظر خود را که از سپتامبر وعده انجام آن را داده بود عملی ساخت. البته نگرانی از افزایش نرخهای بهره به دنبال اجرای سیاست خروج، باعث شد تا فدرال رزرو گام اول برنامه خروج که خود آن را "گامهای حساب شده" نامیده است بسیار محتاطانه بردارد. قرار است از ابتدای ژانویه ۱۰ میلیارد دلار از خریدهای ماهانه اوراق قرضه که تا کنون ۸۵ میلیارد دلار بود کاهش یابد. بر اساس برنامه جدید ۵ میلیارد دلار از خرید اوراق خزانه که تا کنون ۴۵ میلیارد دلار بود کاهش خواهد یافت و ۵ میلیارد دلار نیز از خرید اوراق قرضه با پشتوانه رهنی که تا کنون ۴۰ میلیارد دلار بود کاسته خواهد شد. فدرال رزرو در تلاش است در حالی که فضای غیرتورمی اقتصاد، این مجال را می‌دهد تا حد امکان سیاست‌گذاری خود را به منظور کمک به رشد اقتصادی و اشتغال حفظ نماید. گزارشهای اخیر بازار کار از جمله اشتغال غیر کشاورزی، فرصتهای شغلی Jolts و کاهش نرخ بیکاری روند رو به رشد خوبی را نشان می‌دهند اما این واقعیت که نرخ مشارکت نیروی کار همچنان در حال کاهش است متولی سیاست‌گذاری پولی امریکا را نگران ساخته است. اخیراً برخی مقامات فدرال رزرو خواهان تغییر

کارخانه‌ای در طول ۳ ماهه گذشته ۵/۲ درصد به صورت سالانه افزایش یافته است. شاخص پیش‌نگر فعالیتهای صنعتی ISM نیز در چند ماه گذشته تقویت فعالیتهای بخش کارخانه‌ای را نشان داده است.

بخش مسکن

فعالیتهای ساختمانی نیز در حال افزایش است. پس از یک دوره کندی فعالیتهای در تابستان به دلیل افزایش نرخ بهره وامهای رهنی و همچنین بارش غیر منتظره باران در مناطق جنوبی امریکا مجدداً فعالیتهای رو به فزونی گذاشته است. خانه‌های شروع به ساخت در ماه نوامبر به میزان چشم‌گیر ۲۳ درصد افزایش یافته است. این افزایش هم در خانه‌های تک واحدی و هم چند واحدی بوده است. خانه‌های شروع به ساخت در حال حاضر در بالاترین سطح ۵ سال گذشته خود قرار گرفته است. از سوی دیگر شاخص اعتماد سازندگان مسکن پس از دو ماه ضعف در ماه دسامبر بازگشت دوباره‌ای داشت. با این حال فروش خانه‌های چند سال ساخت ضعیف‌تر از گذشته است. فروش این نوع از خانه‌ها ۴/۳ درصد در ماه نوامبر کاهش یافت. اما نباید از نظر دور داشت که قرارداد خرید و فروش این خانه‌ها یک تا دو ماه زودتر صورت می‌گیرد بنابراین با بهبود و تقویت اقتصاد نگرانی و هراس خریداران مسکن برطرف شده و در ماه‌های آتی می‌توانیم شاهد تقویت بازار خانه‌های چند سال ساخت باشیم.

اتحادیه اروپا

آخرین تحولات قانون بانکی در اتحادیه اروپا

بر اساس تصمیم کشورهای اتحادیه اروپا از ابتدا سال ۲۰۱۵ بانک مرکزی اروپا به عنوان یگانه ارگان ناظر بر بانکها اتحادیه اروپا مطرح خواهد شد و نظارت بر حدود ۶۰۰۰ هزار بانک را بر عهده خواهد گرفت تا به نحوی یک اتحادیه بانکی شکل گیرد. در هفته گذشته وزرای دارایی اروپا قانون انحلال بانکهایی که با خطر

معیار بازار کار از مقادیر عددی به کیفی شده بودند. به این معنی که به جای تعیین نرخ بیکاری هدف ۶/۵ درصدی به عنوان آستانه تغییر سیاست، برخی معیارهای کیفی مورد توجه قرار گیرد. در بیانیه جلسه هفته گذشته فدرال رزرو نیز به نوعی به این موضوع اشاره شده است. در این بیانیه آمده است که تا زمانی که نرخ تورم زیر ۲ درصد است و نرخ بیکاری نیز برای مدت زمان مکفی از ۶/۵ درصد پایین‌تر قرار نگرفته باشد نرخ بهره وجوه فدرال از سطح نازل کنونی افزایش نخواهد یافت. بر اساس واقعیت‌های موجود بسیاری از کارشناسان زودترین زمان برای افزایش نرخ وجوه فدرال را اواسط سال ۲۰۱۵ می‌دانند.

بعد از حل شدن نسبی مشکل بودجه و کم شدن احتمال بن بست سیاسی بر سر بودجه دولت در سال ۲۰۱۴، شاید یکی از عواملی که می‌تواند انگیزه فدرال رزرو برای خروج از سیاست فوق انبساطی را کاهش دهد پایین بودن تورم است. شاخص قیمت مصرف‌کننده CPI در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل تغییری نداشت و در دوره سالانه تنها ۱/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. کاهش قیمت انرژی اثر کاهنده بر شاخص قیمت داشته است. شاخص قیمت بدون انرژی و مواد غذایی فراوری نشده ۰/۲ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافته و در دوره سالانه نیز افزایش ۱/۷ درصدی را نشان می‌دهد. در بیانیه FOMC در مورد تورم اشاره شده که در یک تا دو سال آینده نرخ تورم بیش از ۰/۵ درصد بالاتر از نرخ هدف‌گذاری ۲/۰ درصدی فدرال رزرو قرار خواهد گرفت.

بعد از دوره کوتاهی از ضعف، بخش صنعتی در حال بازیابی خود است. تولیدات صنعتی در ماه نوامبر ۱/۱ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. با این افزایش استفاده از ظرفیت تولید در این کشور به بالاترین سطح خود از نیمه ۲۰۰۸ دست یافت. استفاده از ظرفیت تولید به ۷۹ درصد افزایش یافته است. بخشی از افزایش تولید به دلیل افزایش تولید نیرو بوده که از سردی هوا نشأت گرفته است. تولیدات کارخانه‌ای نیز ۰/۶ درصد افزایش یافته است. تولیدات

موسسه رتبه‌سنجی S&P در هفته گذشته رتبه اعتباری اتحادیه اروپا را از AAA به AA+ کاهش داد و دلیل این مسئله را نامشخص بودن نحوه تامین مالی بودجه اتحادیه اروپا ذکر نمود. موسسه مذکور معتقد است که تامین مالی بودجه اتحادیه اروپا بسیار چالش برانگیز خواهد بود تا جایی که نحوه حمایت اتحادیه از اعضا مشخص نیست. اما اعضا اتحادیه اروپا معتقدند که بودجه اتحادیه با هیچ کسری روبرو نیست و بودجه این اتحادیه توسط ۲۸ کشور عضو تامین خواهد شد، چرا که حتی در زمان بحران بدهی منطقه اعضا بودجه اتحادیه را تامین نموده‌اند.

منطقه یورو

بهبود شاخص‌های نظرسنجی منطقه یورو

در هفته گذشته تقریباً تمامی شاخص‌های نظرسنجی منطقه یورو بهبود یافتند. شاخص مدیران خرید موسسه بین‌المللی مارکیت در بخش‌های مختلف اقتصادی منطقه از آن جمله بودند. شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای با رشدی بهتر از انتظار از ۵۱/۶ در ماه نوامبر به ۵۲/۷ واحد در ماه دسامبر افزایش یافت. اما شاخص بخش خدمات با ۰/۲ درصد کاهش به ۵۱ واحد رسید که هنوز بر ادامه روند رشد در این بخش تاکید دارد. در عین حال شاخص مرکب که وضعیت مجموع بخش کارخانه‌ای و خدمات را نشان می‌دهد از ۵۱/۷ واحد در ماه نوامبر به ۵۲/۱ واحد در ماه دسامبر رسید.

شاخص نظرسنجی از وضعیت اقتصادی از سرمایه‌گذاران موسوم به ZEW که در واقع درصد سرمایه‌گذاران خوش‌بین به وضعیت اقتصادی را نشان می‌دهد از ۶۲/۲ به ۶۸/۳ واحد در ماه دسامبر افزایش یافته است.

یکی دیگر از مهمترین شاخص‌های نظرسنجی شاخص اعتماد مصرف‌کننده بود که هر چند هنوز این شاخص در سطوح منفی قرار دارد و از نبود اعتماد در بین مصرف‌کنندگان خبر دارد اما نشان داد که این بی‌اعتمادی در حال کاهش است. شاخص اعتماد مصرفی از

ورشکستگی هستند را تصویب نمودند. اما صاحب‌نظران بانکی معتقدند که روند انحلال بانکها در این قانون بسیار پیچیده و تقریباً سیاسی است و هر کشور سعی خواهد نمود در این بین منافع خود را دنبال نماید. اما در مورد اینکه در زمان بحران‌های بانکی کشورهای منطقه به یکدیگر کمک کنند توافقی حاصل نشد. فعالان بانکی معتقد هستند این امر سبب می‌شود تا در زمان بحران به نوعی دولتها مسئول نجات سیستم بانکی خود باشند هر چند بانکها می‌تواند به طور مستقیم درخواست استفاده از منابع محدود صندوق ESM^۱ را بدهند. از این منظر این نمی‌تواند به عنوان یک اتحادیه کامل و قدرتمند بانکی تلقی شود و سبب کاهش هزینه تامین مالی بانکها و دولتها در کشورهای حاشیه منطقه یورو گردد.

بر طبق تصمیمات قبلی در همین خصوص بانکهای اروپایی قادر خواهند بود که به‌طور مستقیم از منابع صندوق ESM برای افزایش سرمایه استفاده نمایند. این بانکها می‌تواند در مجموع ۵۵ میلیارد یورو از منابع این صندوق استفاده نمایند. این منابع تا سال ۲۰۲۶ از محل مالیاتهای دریافتی از بانکهای اروپایی تامین خواهد شد. البته استفاده از این منابع به عنوان آخرین منبع مورد استفاده بانکها قرار خواهد گرفت و قبل از آن بانک باید خود اقدام به افزایش سرمایه نماید. در صورت عدم موفقیت بخشی از سپرده سپرده‌گذاران به سهام و سرمایه بانک تبدیل خواهد شد^۲. در صورت عدم موفقیت در گام سوم استفاده از منابع صندوق ESM خواهد بود. نکته قابل توجه که از ارزش تصمیمات اخیر می‌کاهد این مطلب است که مبلغ تعیین شده از صندوق ESM در مقایسه با بحران‌های اخیر بانکی در کشورهای حاشیه‌ای منطقه یورو ناچیز به نظر می‌رسد.

کاهش رتبه اعتباری اتحادیه اروپا

^۱ European Stability Mechanism

^۲ این قسمت از قوانین جدید بانکی اتحادیه اروپا از ابتدای سال ۲۰۱۶ به اجرای گذاشته خواهد شد.

۱۵/۴- واحد در ماه نوامبر به ۱۳/۶- واحد در ماه دسامبر رسیده است.

انگلیس

در هفته گذشته مجدداً پیکان انتقادات متوجه جورج آزبورن و برنامه‌های وی در ارائه تسهیلات ارزان قیمت در بخش مسکن بود. به نظر منتقدان آزبورن در سال جاری تلاش داشته با حمایت از اعطای وام‌های ارزان، بخش مسکن را به موتور محرکه اقتصاد تبدیل نماید اما این اقدام موجب دامن زدن به افزایش قیمت مسکن در سراسر کشور و آسیب‌پذیری خریداران نسبت به افزایش نرخهای بهره شده است. در حال حاضر مردم بریتانیا برای خرید خانه خود بطور متوسط مبلغی در حدود ۳/۴ برابر درآمد سالانه خود را استقراض می‌کنند که این نسبت مشابه با شرایط سال ۲۰۰۷ میلادی در این کشور است. از نظر اقتصاددانان و تحلیلگران این نسبت استقراض به درآمد در شرایطی که هیچ نشانه‌ای از افزایش دستمزدها مشاهده نمی‌شود و احتمال خروج زود هنگام از حفظ نرخهای بهره در سطوح پائین وجود دارد، می‌تواند برای اقتصاد بسیار خطرناک باشد.

دفتر آمار ملی انگلیس رسماً رشد اقتصادی ۰/۸ درصدی را برای سه ماهه سوم سال جاری تأیید نمود و رشد اقتصادی فصل سوم را در مقایسه با همین فصل در سال گذشته ۱/۹ درصد اعلام نمود. همچنین موسسه رتبه بندی فیچ رتبه اعتباری AA+ را برای کشور انگلستان حفظ نمود. این موسسه طی بیانیه‌ای دلیل این کار را اقدامات خزانه‌داری این کشور برای کاهش کسری بودجه، قرار گرفتن در مسیر صحیح رشد اقتصادی و اقدامات موثر در اصلاح ساختار شبکه بانکی اعلام نمود. پیش از این فیچ در ماه آوریل یک درجه از رتبه اعتباری انگلیس کم کرده بود. پیش بینی شده است کسری بودجه انگلیس از ۱۱ درصد در سال مالی ۲۰۱۰-۲۰۰۹ به ۶ درصد در سال مالی ۲۰۱۴-۲۰۱۳ کاهش یابد.

مهمترین شاخص‌های اقتصادی

در هفته گذشته شاخص تورم انگلستان توسط سازمان ملی آمار این کشور منتشر شد و بر اساس آن شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه نوامبر بدون تغییر نسبت به ماه اکتبر در همان سطح ۰/۱ درصد ماندگار شد اما تورم که در ۱۲ ماه منتهی به اکتبر در سطح ۲/۲ درصد ثبت شده بود، در سال منتهی به ماه نوامبر به ۲/۱ درصد کاهش یافت و به این ترتیب به آستانه هدفگذاری بسیار نزدیک گشت. اما تورم پایه از ۱/۷ درصد در سال منتهی به ماه اکتبر به ۱/۸ درصد در ۱۲ ماه منتهی به ماه نوامبر افزایش یافت. در همین راستا شاخص قیمت تولیدکننده در سال منتهی به ماه نوامبر بدون تغییر نسبت به ماه اکتبر در همان سطح ۰/۸ درصد ثبت شد. بر اساس گزارش این سازمان، شاخص قیمت خرده فروشی در ماه نوامبر همچنان که پیش‌بینی می‌شد نسبت به ماه اکتبر ۰/۱ درصد افزایش داشت و این شاخص برای ۱۲ ماه منتهی به ماه نوامبر ۲/۶ درصد رشد را نشان می‌دهد. شاخص خرده فروشی نیز در ماه نوامبر با رشد قابل ملاحظه نسبت به ماه قبل همراه شد و از ۰/۹- درصد در ماه اکتبر به ۰/۳ درصد در ماه نوامبر رسید. این شاخص نیز در سال منتهی به نوامبر ۲ درصد رشد داشت. در همین راستا سفارشات تولیدات صنعتی انگلیس نیز در ماه نوامبر نسبت به ماه اکتبر اندکی بهبود یافت و از ۱۱ به ۱۲ رسید است.

شاخص مهم دیگری که در هفته گذشته منتشر شد تعداد جویندگان کار بود که از ۴۲۸۰۰ متقاضی کار در ماه سپتامبر به ۳۶۷۰۰ متقاضی در ماه اکتبر کاهش یافت. به این ترتیب نرخ بیکاری در سه ماه منتهی به اکتبر به کمترین میزان ۴ سال و نیم اخیر رسید و با ثبت نرخ ۷/۴ درصد بسیار به میزان هدفگذاری بانک مرکزی این کشور در سطح ۷ درصد نزدیک شد. بر اساس برنامه Forward Guidance بانک مرکزی انگلستان زمان افزایش نرخهای بهره بستگی به رسیدن نرخ بیکاری در سطح ۷ درصد و حصول هدف تورمی ۲ درصد دارد.

بالاترین سطح این شاخص در ۶ سال گذشته بوده است. همچنین شاخص مربوط به دیدگاه آینده در بین این بنگاه‌های اقتصادی از ۱۱ به ۱۴ واحد افزایش یافته است. اما نکته‌ای که قابل توجه می‌باشد این است که صنایع بزرگ در نظر دارند در ۱۲ ماهه منتهی به دسامبر سال ۲۰۱۴ در حدود ۴/۶ درصد به سرمایه‌گذاری خود بیافزایند که کمتر از ۵/۱ درصدی است که در سه ماهه قبل اعلام شده بود. برخی از صاحب‌نظران معقدند این کاهش در میل به سرمایه‌گذاری به علت اجرای برنامه افزایش مالیات بر فروش توسط دولت از آوریل سال آینده است که می‌تواند تاثیر منفی بر مصرف داخلی این کشور داشته باشد. البته آقای شینزو آبه سعی نموده با اجرای سیاست‌های مالی انبساطی، اعتماد بنگاه‌های تولیدی را برای افزایش سرمایه‌گذاری جلب نماید که هنوز بطور کامل نتوانسته در این مسئله موفق باشد.

شاخص تانکان غیرصنعتی نیز در همین مدت از ۱۴ به ۲۰ واحد افزایش یافت و شاخص پیش‌نگر غیر صنعتی نیز از ۱۴ به ۱۷ واحد رشد نمود که نشان داد در بخش خدمات نیز رشد بوجود آمده است. به نظر می‌رسد تضعیف این سبب شده بنگاه‌های تولیدی نسبت به آینده امیدوارتر باشند که این امر سبب استخدام بیشتر نیروی کار و افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری شده است هر چند این میزان نسبت به دوره قبل کاهش نشان می‌دهد.

افزایش صادرات به همراه افزایش شکاف تجاری

در هفته گذشته گمرک ژاپن آخرین وضعیت تجاری این کشور را اعلام نمود که نشان داد با وجود ادامه رشد صادرات این کشور برای نهمین ماه پیاپی کسری تراز تجاری نیز افزایش یافته است. در ماه نوامبر صادرات ژاپن ۱۸/۴ درصد افزایش یافته و این در حالی بود که واردات در این ماه ۲۱/۱ درصد رشد داشته است. کسری تراز تجاری ژاپن در این مدت به ۱۲۹۲/۹ میلیارد ین بالغ گردیده بود، در حالی که در ماه اکتبر این کشور با کسری ۱۰۹۰/۷ میلیارد ینی روبرو بوده است. با وجود کاهش ارزش ین که افزایش صادرات این

در سه ماهه منتهی به اکتبر نیز بیکاریهای بلندمدت و بیکاری جوانان نیز کاهش یافت. به گزارش دفتر آمار ملی انگلیس در سه ماهه سوم، دولت مرکزی و محلی با استخدام ۵ هزار نفر که عمدتاً در مراکز بهداشتی و پزشکی بوده، اشتغال در بخش دولتی را به ۵/۲۱ میلیون نفر افزایش داده است. بخش خصوصی نیز با استخدام ۲۴۶ هزار نفر تعداد شاغلین خود را به ۲۴/۴ میلیون نفر ارتقاء داده است که این بزرگترین افزایش اشتغال در این بخش از ژوئن ۲۰۱۲ تا کنون بوده است.

بر اساس گزارشات دفتر آمار ملی انگلیس کسری حسابجاری این کشور در سه ماهه سوم به ۲۰/۷۲۱ میلیارد پوند یا ۵/۱ درصد از GDP افزایش یافت که بالاترین رکورد از سه ماهه سوم سال ۱۹۸۹ تا به حال بوده است.

در سه ماهه سوم سرمایه‌گذاری در کسب و کار ۲ درصد رشد داشته است که در مقایسه با رشد ۲/۷- درصدی در سه ماهه دوم، بهبود قابل ملاحظه داشته است. همچنین از دیگر شاخصهای منتشر شده طی هفته گذشته می‌توان به شاخص اعتماد مصرف کننده اشاره کرد که توسط موسسه تحقیقاتی GFK ارائه می‌شود. شاخص مذکور با ادامه روند نزوی خود طی دو ماه اخیر مجدداً با از دست دادن یک واحد از ۱۲- در ماه نوامبر به ۱۳- در ماه دسامبر رسید.

ژاپن

بهبود اعتماد به اقتصاد ژاپن

در هفته گذشته بانک مرکزی ژاپن مجموعه شاخص‌های نظرسنجی تانکان که به صورت فصلی تهیه می‌گردد را منتشر نمود که نشان داد در سه ماهه منتهی به دسامبر اعتماد تجاری در ژاپن افزایش یافته است.

شاخص تانکان کارخانه‌های بزرگ از ۱۲ واحد در سه ماهه منتهی به سپتامبر به ۱۶ واحد در سه ماهه پایانی سال رسید که

- ❑ نااطمینانی‌ها پیرامون برنامه‌ی محرک اقتصادی امریکا
- ❑ بازپرداخت وام‌های بانک‌های اروپایی به ECB و کاهش نقدینگی و افزایش نرخ‌های بهره کوتاه مدت در اروپا
- ❑ اشاره فدرال رزرو به forward guidance
- عوامل تقویت دلار در برابر اسعار
- ❑ کاهش برنامه‌ی خرید دارایی خود به میزان ۱۰ میلیارد دلار در ماه ژانویه
- ❑ افزایش کسری تجاری ژاپن
- ❑ افزایش بازده اوراق خزانه‌داری امریکا یک روز پس از جلسه‌ی سیاست‌گذاری فدرال رزرو
- ❑ کاهش رتبه‌ی اعتباری اتحادیه اروپا از AAA به AA+ توسط استاندارد آند پورز
- ❑ تجدیدنظر صعودی در رشد اقتصادی امریکا در فصل سوم
- عوامل تقویت ین در برابر اسعار
- ❑ ارقام نامطلوب کارخانه‌ای در چین دومین اقتصاد بزرگ دنیا

مشروح نوسانات اسعار در هفته‌ی گذشته

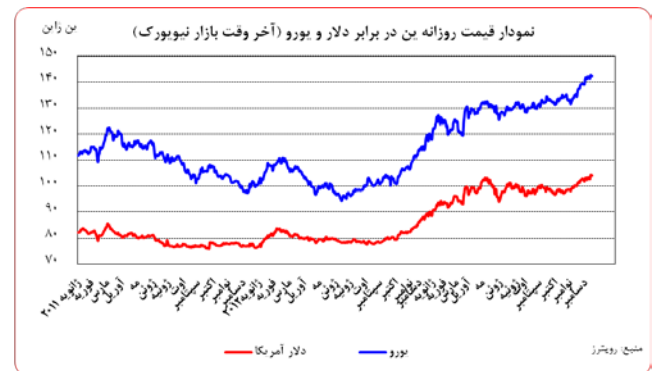
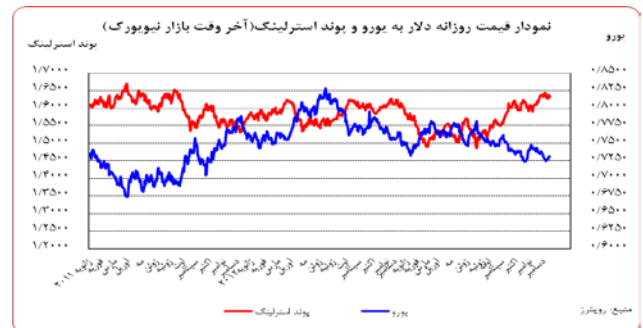
سرانجام فدرال رزرو در هفته‌ی گذشته کاهش ۱۰ میلیارد دلاری از برنامه‌ی خرید اوراق قرضه‌ی خود را اعلام کرد. این تصمیم مهم و غیرمنتظره به تقویت دلار در مقابل اسعار عمده در هفته‌ی گذشته منجر شد اعضای فدرال رزرو به این نتیجه رسیدند که اقتصاد امریکا به اندازه‌ی کافی قوی شده است که بتوان tapering را آغاز کرد. اگرچه این کاهش ناچیز بود و در خلال جلسه صحبت‌هایی پیرامون forward guidance نیز مطرح شد و اعضا متعهد شدند که تا زمان رسیدن نرخ بیکاری به زیر ۶/۵ درصد نرخ‌های بهره را در سطوح نازل فعلی حفظ کنند. گفتنی است در این هفته تضعیف یورو (۰/۶۳ درصدی) و ین (یک درصدی) پس از اعلام این تصمیم به مراتب از استرلینگ (۰/۲۱ درصدی) بیشتر بود.

در روز دوشنبه و پس از ۲ روز افت ارزش، یورو در مقابل دلار تقویت شد. ارقام مطلوب فعالیت‌های تجاری در حوزه‌ی یورو در کنار نااطمینانی‌هایی که پیرامون برنامه‌ی محرک اقتصادی امریکا وجود داشت توانست سرمایه‌گذاران را از دلار دور و به سمت یورو

کشور را به همراه داشته است، به علت بالا بودن هزینه واردات مواد نفتی شاهد رشد سریعتر واردات بودیم که باز هم تراز تجاری منفی برای ژاپن به ارمغان آورد.

تحولات بازار ارزهای عمده

متوسط ارزش دلار نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر ین، یورو، فرانک سوئیس و پوند به ترتیب ۰/۶۱، ۰/۳۴، ۰/۳۹، ۰/۲۹ درصد تقویت شد.

به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۷۶۸-۱/۳۶۶۲ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۶۳۹۱-۱/۶۲۶۵ دلار در نوسان بود. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۱۰۴/۲۸-۱۰۲/۶۷ ین متغیر بود.

خلاصه تحولات بازار ارز

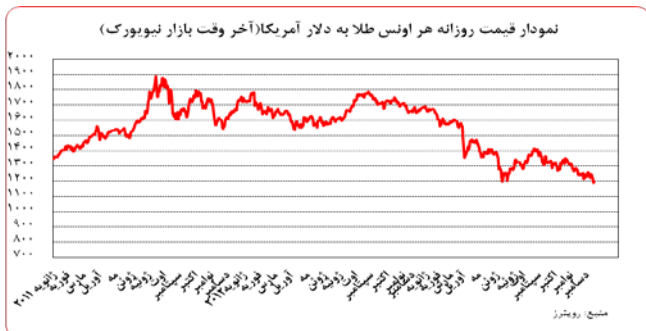
- عوامل تقویت یورو در برابر اسعار
- ❑ ارقام مطلوب فعالیت‌های تجاری در حوزه‌ی یورو

فدرال رزرو که در آن به کاهش برنامه‌ی خرید اوراق از سوی این بانک رای داده شد به تقویت این روز دلار انجامید. در روز جمعه دلار از بیشترین سطح ۵ سال گذشته در برابر ین فاصله گرفت. نزدیک شدن به تعطیلات پایان سال و تعدیل موجودی‌ها سرمایه‌گذاران را به سودگیری از دلار ترغیب کرد. در ابتدای این روز تجدیدنظر صعودی در رشد اقتصادی امریکا توانست دلار را به بیشترین سطح ۵ سال گذشته در مقابل ین سوق دهد. همچنین تصمیم موسسه‌ی S&P در کاهش رتبه‌ی اعتباری اتحادیه اروپا از AAA به AA+ به تضعیف یورو در ابتدای روز جمعه منجر شد. مجموعاً یورو در هفته‌های گذشته تحت تاثیر شرایط پولی منقبض که بدلیل بازپرداخت بدهی بانک‌ها به ECB صورت گرفته است تقویت شده است.

تحولات بازار طلا

نوسانات هفته گذشته طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۲۴۴/۴۶-۱۱۹۰/۵۰ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد و متوسط بهای طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۲/۰۷ درصد کاهش یافت.

بازار طلا در هفته گذشته در حالی فعالیت خود را آغاز کرد که فلز زرد در اولین روز هفته به تضعیف دلار و افزایش قیمت نفت واکنش نشان داد و اندکی تقویت شد. این افزایش قیمت در میان نگرانی ناظران بازار از کاهش احتمالی سیاست‌های فوق انبساطی فدرال رزرو رخ داد که احتمال وقوع آن ماه‌هاست فشارهای نزولی

سوق دهد. این اتفاق در حالی رخ داد که گمانه‌ها از کاهش ناچیز در برنامه‌ی خرید اوراق از سوی فدرال رزرو حکایت داشت. از سوی دیگر همزمان با بازپرداخت وام‌های بانک‌های اروپایی به ECB، کاهش نقدینگی نرخ‌های بهره کوتاه مدت را در اروپا افزایش داده است. در این روز ین نیز در مقابل دلار تقویت شد. ارقام کارخانه‌ای در چین دومین اقتصاد بزرگ دنیا، نگرانی‌هایی را پیرامون بهبود اقتصادی در این کشور ایجاد کرد و این موضوع تقاضای ین امن را افزایش داد. افزایش تمایلات تجاری در ژاپن نیز به تقویت ین در این روز کمک کرد اگرچه بسیاری از سرمایه‌گذاران این بهبود را موقتی می‌دانند. احتمالات قوی از ادامه و افزایش سیاست‌های فوق انبساطی ژاپن در سال ۲۰۱۴ حکایت دارد که به تضعیف ین خواهد انجامید و تمایلات دولت ژاپن را که ین ضعیف است مرتفع خواهد کرد.

در روز سه‌شنبه دلار باز هم در مقابل ین و یورو تضعیف شد. در این روز بازار در انتظار خبری از جلسه‌ی فدرال رزرو ماند و در دامنه‌ی کوتاهی در مقابل اسعار نوسان کرد. گفتنی است جو پیش از جلسه‌ی دو روزه‌ی فدرال رزرو حکایت از عدم تغییر در سیاست‌ها داشت و تضعیف دلار در برابر اسعار نیز به همین دلیل بود.

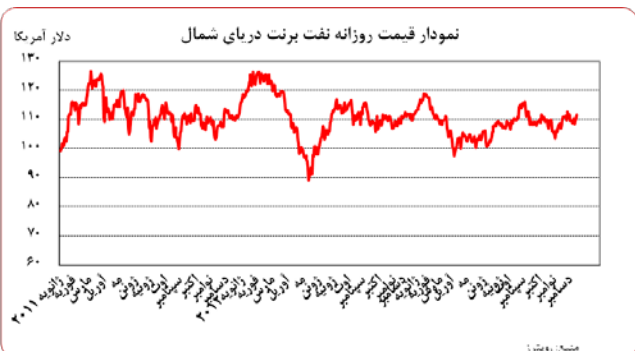
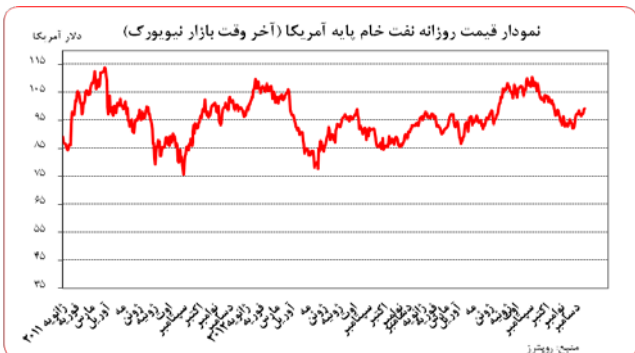
در روز چهارشنبه فدرال رزرو بازار را با کاهش برنامه‌ی خرید دارایی خود به میزان ۱۰ میلیارد دلار در ماه ژانویه غافلگیر کرد. این بانک همچنین اعلام کرد که در صورت ادامه‌ی بهبود اقتصادی در امریکا به کاهش خرید ادامه خواهد داد. این کاهش به تقویت دلار در مقابل ین منجر شد. گفتنی است در این جلسه فدرال رزرو به ابقای نرخ‌های بهره در سطوح فعلی تا زمان رسیدن نرخ بیکاری به ۶/۵ درصد اشاره کرد و اشاره‌ی این بانک به forward guidance توانست از اثرات tapering بکاهد. فشار بیشتر بر ین در این روز پس از آن وارد شد که مشخص شد کسری تجاری این کشور در ماه نوامبر به ۱/۲۹ تریلیون ین رسیده است. ین ضعیف هزینه‌ی واردات سوخت به این کشور را افزایش داده است.

در روز پنجشنبه دلار در مقابل اکثر اسعار تقویت شد. افزایش بازده اوراق خزانه‌داری امریکا یک روز پس از جلسه‌ی سیاست‌گذاری

نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۰/۷۱ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار مذکور، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۹۹/۳۲-۹۷/۲۲ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای این فرآورده خام ۹۸/۱۷ دلار در هر بشکه قرار گرفت. بهای نفت خام برنت دریای شمال نیز در هفته‌ی گذشته ۰/۸۵ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار هر بشکه نفت برنت در دامنه‌ی ۱۱۱/۷۷-۱۰۸/۴۴ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه نفت خام برنت به ۱۱۰/۱۲ دلار رسید. هر بشکه نفت اوپک نیز در دامنه‌ی ۱۰۷/۴۹-۱۰۶/۵۷ دلار نوسان کرد و متوسط هفتگی قیمت این سبد نفتی به ۱۰۶/۹۳ دلار در هر بشکه رسید که نسبت به میانگین قیمت در هفته‌ی گذشته ۰/۱۴ درصد کاهش یافت.

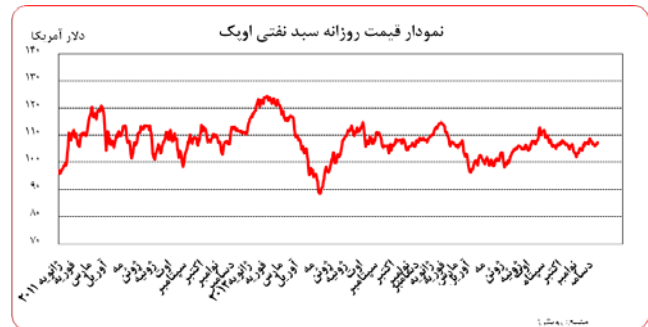
بر قیمت طلا وارد نموده است. این بار روانی به روز سه شنبه نیز منتقل شد و موجب شد طلا در این روز در حدود یک درصد ارزش خود را از دست دهد و به ۱۲۳۰/۳۴ دلار در هر اونس برسد. در بخش خرید و فروش شمش نیز بازار رونق نداشت و انتشار گزارش خروج ۸/۷ تن طلا معادل ۱ درصد ذخایر هولدینگ اسپایدر در روز دوشنبه به سردی بیشتر بازار دامن زد. به این ترتیب حجم ذخایر این هولدینگ به ۸۱۸/۹ تن بالغ گشت که کمترین میزان طی ۵ سال گذشته بوده است. در روز چهارشنبه فدرال رزرو پیش‌بینی خود از تورم این کشور را کاهش داد، چشم انداز بهتری برای اقتصاد آمریکا متصور گشت و کاهش ۱۰ میلیارد دلار از خرید دارائیه‌ها را اعلام نمود. در ادامه روز تداوم تقویت دلار و رشد حدوداً ۲ درصدی شاخص سهام S&P500 مجدداً فشارهای نزولی بر طلا وارد کرد و بهای آن را به ۱۲۱۹/۲۱ دلار در هر اونس رسانید. در روز پنجشنبه تاثیرگذاری سیاست‌های بانک مرکزی آمریکا با شدت بیشتری ظاهر شد و با توجه به گردش مالی ضعیف که حجم معاملات را در حدود ۱۰ درصد کمتر از میانگین ۳۰ روزه قرار داده بود، طلا با افت ۲ درصدی همراه شد تا به این ترتیب به کمترین سطح ۶ ماه اخیر خود برسد. در این روز گزارش خروج ۲/۱ تن دیگر از ذخائر هولدینگ اسپایدر در روز سه شنبه به نگرانیها درباره آینده این بازار افزود. بهای طلا اگرچه در روز جمعه به دلیل خریدهای پوششی تا حدودی تقویت شد اما در حقیقت تصمیمات اخیر فدرال رزرو و توافقات بودجه‌ای دولت و کنگره که خطر تعطیلی دولت را کاهش می‌دهد، بیشترین فشارها را بر این بازار وارد کرده است. گزارشات حاکی از تداوم خروج طلا از ذخائر هولدینگهاست بطوریکه هولدینگ اسپایدر در روز پنجشنبه ۳/۹ تن دیگر از موجودی طلای خود را خارج کرد با ذخائری بالغ بر ۸۰۸/۷۲ تن به کمترین سطح طی پنج سال اخیر رسید. خروجی طلا از ذخائر هشت ETF بزرگ طلا نیز حدود ۷۲۰ تن در طی سالجاری بوده است. طلا در مجموع طی هفته گذشته ۳/۴ درصد از ارزش خود را از دست داد.

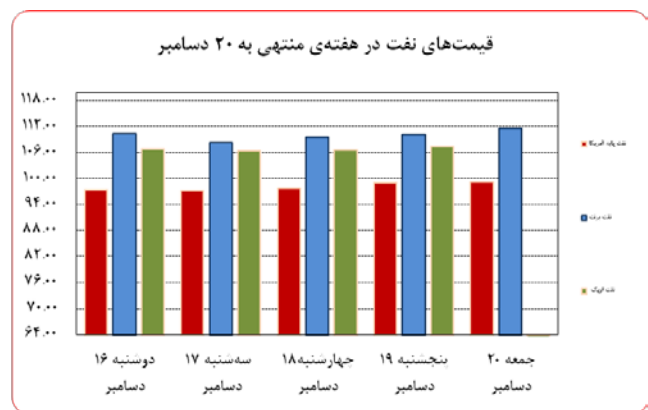
اظهارات نخست وزیر این کشور صادرات نفت لیبی متوقف ماند. از سویی دیگر شاخص مدیران خرید در منطقه یورو و کشور آلمان به همراه تولیدات صنعتی در امریکا رشد مناسبی را از خود به نمایش گذاشتند که چشم انداز مثبتی برای تقاضا نفت ایجاد کرد. اما در روز بعد قیمت‌ها کاهش یافتند. برخی از فعالان بازار اقدام به فروش قراردادهای خود قبل از جلسه سیاست‌گذاری فدرال رزرو نمودند که تاثیر منفی بر روی قیمت نفت داشت.

در روز چهارشنبه فدرال رزرو اعلام نمود که قصد دارد خرید اوراق قرضه رهنی و دولتی را هر کدام به میزان ۵ میلیارد دلار در ماه کاهش دهد. این میزان از کاهش ماهانه با وجود تثبیت نرخ بهره کلیدی در سطح ۰-۰/۲۵ و نوسانات روز قبل سبب شد تا در این روز بازار نفت واکنشی به این تصمیم نشان ندهد. اما کاهش ۲/۹ میلیون بشکه‌ای ذخایر نفت امریکا در کنار کاهش ذخایر میان تقطیر سبب افزایش قیمت نفت شد. این سومین هفته پیاپی است که ذخایر نفت این کشور کاهش می‌یابد. همچنین پالایشگاه‌های نفت در خاورمیانه تقاضا خود را از نفت برنت را در غیاب تولید نفت لیبی افزایش داده‌اند که در افزایش قیمت نفت برنت نقش داشت. این پالایشگاه‌ها از ماه نوامبر تاکنون تقاضا نفت خود از نفت برنت را به بیش از دو برابر افزایش داده‌اند که احتمالاً در ابتدای سال ۲۰۱۴ نیز ادامه خواهد یافت.

در فرانسه ۴ پالایشگاه نفت شرکت توتال به علت اعتصاب کارگران بسته شد. در حالی ذخایر میان تقطیر امریکا در طول هفته ماقبل نیز کاهش یافته بود نیاز به واردات میان تقطیر در اروپا و بخصوص فرانسه افزایش نشان می‌داد. با وجود افزایش تقاضا در اروپا و امریکا، قیمت بنزین در امریکا ۱/۶ درصد افزایش داشت. در عین حال نرخ رشد اقتصادی امریکا از ۳/۶ به ۴/۱ درصد در سال در سه ماهه سوم مورد تجدید نظر نهایی واقع شد که چشم انداز مثبت تقاضا را بهبود بخشید. بر این اساس افزایش قیمت نفت در روزهای پایانی هفته ادامه داشت.

در هفته گذشته قیمت نفت خام افزایش یافت. عدم شروع تولید نفت در لیبی و افزایش تقاضا نفت برنت از سوی پالایشگاه‌های نفت خاورمیانه و همچنین کاهش ذخایر نفت و میان تقطیر در اروپا و امریکا از جمله دلایل افزایش قیمت نفت بوده است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
سال قبل	Δ هفته قبل	موجودی در هفته گذشته	
1.7	-2.9	1,068.30	نفت خام
0.7	-2.9	372.30	ذخایر تجاری نفت خام
1	0	696	ذخایر استراتژیک نفت خام
1.2	1.3	220.50	بنزین

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			
سال قبل	Δ هفته قبل	میزان	
1,195	17	8,058	تولید داخلی
681	870	7,675	خالص واردات

در ابتدای هفته قبل قیمت نفت در دو سوی آتالیتیک افزایش داشت. چاه‌های نفت لیبی هم چنان بسته مانده بود و علی‌رغم

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)، قیمت نقدی

طلا، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به ۱۳۹۲/۰۹/۲۹

۲۰۱۳/۱۲/۲۰

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۲۰ دسامبر	پنجشنبه ۱۹ دسامبر	چهارشنبه ۱۸ دسامبر	سه شنبه ۱۷ دسامبر	دوشنبه ۱۶ دسامبر	عنوان	جمعه ۱۳ دسامبر
۰/۶۴۹۰۳		۰/۱۳	۰/۶۴۹۸۷	۰/۶۵۱۵۹	۰/۶۵۰۶۴	۰/۶۴۹۰۹	۰/۶۴۹۴۲	۰/۶۴۸۶۰	دلار به SDR	۰/۶۵۰۲۵
۱/۰۶۰۹	۲	۰/۳۰	۱/۰۶۴۱	۱/۰۶۳۸	۱/۰۶۶۵	۱/۰۷۰۰	۱/۰۶۰۷	۱/۰۵۹۵	دلار کانادا	۱/۰۵۸۵
۱۰۳/۰۳	۵	۰/۶۱	۱۰۳/۶۶	۱۰۴/۰۹	۱۰۴/۲۴	۱۰۴/۲۸	۱۰۲/۶۷	۱۰۳/۰۱	ین ژاپن	۱۰۳/۲۳
۱/۳۷۵۶	۳	-۰/۳۴	۱/۳۷۱۰	۱/۳۶۷۳	۱/۳۶۶۲	۱/۳۶۸۵	۱/۳۷۶۸	۱/۳۷۶۱	یورو (پول واحد اروپایی) ×	۱/۳۷۴۲
۰/۸۸۸۶	۴	۰/۳۹	۰/۸۹۲۰	۰/۸۹۶۱	۰/۸۹۷۹	۰/۸۹۳۹	۰/۸۸۵۰	۰/۸۸۷۳	فرانک سوئیس	۰/۸۸۹۴
۱/۶۳۸۰	۱	-۰/۲۹	۱/۶۳۳۲	۱/۶۳۳۴	۱/۶۳۷۲	۱/۶۳۹۱	۱/۶۲۶۵	۱/۶۲۹۹	لیبره انگلیس ×	۱/۶۲۹۸
۱/۵۴۰۷۶		-۰/۱۳	۱/۵۳۸۷۸	۱/۵۳۴۷۰	۱/۵۳۶۹۶	۱/۵۴۰۶۲	۱/۵۳۹۸۳	۱/۵۴۱۷۸	SDR به دلار	۱/۵۳۷۸۷
۱۲۴۲/۹۹		-۲/۰۷	۱۲۱۷/۳۰	۱۲۰۲/۰۰	۱۱۹۰/۵۰	۱۲۱۹/۲۱	۱۲۳۰/۳۴	۱۲۴۴/۴۶	طلای نیویورک (هراونس)	۱۲۳۷/۰۰
۱۲۴۴/۲۵		-۲/۱۴	۱۲۱۷/۶۵	۱۱۹۵/۲۵	۱۱۹۶/۰۰	۱۲۳۰/۵۰	۱۲۳۱/۷۵	۱۲۳۴/۷۵	طلای لندن (هراونس)	۱۲۳۲/۰۰
۱۰۹/۱۹		۰/۸۵	۱۱۰/۱۲	۱۱۱/۷۷	۱۱۰/۲۹	۱۰۹/۶۳	۱۰۸/۴۴	۱۱۰/۴۷	نفت برنت انگلیس	۱۰۸/۸۲
۹۷/۴۸		۰/۷۱	۹۸/۱۷	۹۹/۳۲	۹۹/۰۴	۹۷/۸۰	۹۷/۲۲	۹۷/۴۸	نفت پایه آمریکا	۹۶/۶۰
۱۵۸۶۷		۱/۲۵	۱۶۰۶۶	۱۶۲۲۱	۱۶۱۷۹	۱۶۱۶۸	۱۵۸۷۵	۱۵۸۸۵	DOW-30 (بورس وال ۱ ستريت)	۱۵۷۵۵
۱۵۵۰۴		۰/۲۹	۱۵۵۵۰	۱۵۸۷۰	۱۵۸۵۹	۱۵۵۸۸	۱۵۲۷۹	۱۵۱۵۳	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۵۴۰۳
۶۴۹۵		۰/۵۷	۶۵۳۲	۶۶۰۷	۶۵۵۵	۶۴۹۲	۶۴۸۶	۶۵۲۲	FTSE-100 (بورس لندن)	۶۴۴۰
۹۰۸۲		۱/۶۷	۹۲۳۳	۹۴۰۰	۹۳۳۶	۹۱۸۲	۹۰۸۵	۹۱۶۴	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۹۰۰۶